

L.C. Tyler

De vermiste dame

Deel 1 in de serie Moord
volgens het boekje

Vertaald door Cora Kool

DE FONTEIN

Woord achteraf

Je hebt dat uiteraard zelf ook weleens meegemaakt. Net op het moment dat je denkt dat je de perfecte misdaad hebt gepleegd, begint alles totaal onverdiend spaak te lopen.

De telefoon was onheilspellend gaan rinkelen, waardoor de stilte van de kleine uurtjes werd verbroken – voor mij en voor het grootste gedeelte van West Sussex. Ik had snel opgenomen en een paar seconden geluisterd naar een vertrouwde stem die om één uur 's nachts ironisch probeerde te doen, iets wat moeilijk én zinloos is. Het was echter niet meer dan een onbeholpen voorbode van het werkelijke doel van het telefoontje. ‘Je hebt eindelijk een fout gemaakt. Ik weet precies wat voor spelletje je speelt, sufferd die je bent.’

‘Dat betwijfel ik,’ zei ik. Ik was behoorlijk kalm. Misschien geeuwde ik zelfs wel. Maar kalm was ik zeer zeker.

‘Ik weet met wie je hebt afgesproken.’

‘Denk je dat echt te weten?’ vroeg ik. ‘Ik durf te wedden van niet.’

‘En ik durf te wedden van wel. Het enige wat ik niet helemaal begrijp, is dat je zo lang ongestraft je gang hebt kunnen gaan.’

‘Onverdiende mazzel,’ antwoordde ik. ‘En het feit dat ik detectiveverhalen schrijf. Dat heeft volgens mij een belangrijke rol gespeeld.’

Aan de andere kant van de lijn klonk een soort spottend

gesnuif; gesnuif dat nog steeds ongerechtvaardigd was, want hoe langer ik erover nadacht, hoe overtuigder ik ervan raakte dat ik hier misschien mijn voordeel mee kon doen.

En al had ik de afgelopen tijd – in die lange maanden tussen mijn terugkeer uit Frankrijk en dit onnodige nachtelijke telefoontje – heel wat uitvluchten en halve waarheden verteld, één ding dat ik daarnet had gezegd was de volledige waarheid. Ik wás schrijver.

Daar kon in ieder geval geen twijfel over bestaan.

Ik ben altijd al schrijver geweest.

Ik schreef op zesjarige leeftijd mijn eerste roman. Die was zevenenhalve bladzijde lang en ging over een pinguïn die toevallig dezelfde naam had als ik en een vrouwelijke egel die toevallig dezelfde naam had als mijn onderwijzeres. Na het overwinnen van wat kleine problemen en misverstanden werden ze dikke vrienden en leefden ze nog lang en gelukkig; maar de band tussen hen was begrijpelijkerwijs puur platonisch. Op die leeftijd hadden verwickelingen over een egel die een pinguïn ontmoet volgens mij meer mogelijkheden in zich dan een verhaal over een jongen en een meisje die verliefd werden.

Sindsdien is er weinig veranderd. Tegenwoordig besta ik uit drie schrijvers en geen van ons lijkt in staat te zijn om over seks te schrijven.

Misschien is dat ook de reden dat we geen van drieën bijzonder succesvol zijn. Met elkaar lukt het ons net om brood op de plank te hebben, maar we komen niet op de bestsellerlijsten voor. We geven geen lezingen in de plaats Hay-on-Wye met al zijn boeken en boekwinkels. Het cultureel genootschap van Groot-Brittannië vraagt ons niet om af te reizen naar landen ten zuiden van de Sahara of om gastschrijver te zijn aan de Zuid-Deense Universiteit. We winnen helemaal nergens een literatuurprijs voor.

Ik weet niet goed of ik een van ons drieën aardig vind, maar voel me altijd het meest op mijn gemak als ik Peter Fielding ben. Peter Fielding schrijft misdaadromans, met als hoofdper-

sonage de gevreesde brigadier Fairfax van de politie in Buckinghamshire. Fairfax is eind middelbare leeftijd en uiterst verbitterd over het gebrek aan promotie én door mijn onvermogen om hem seks, in welke vorm dan ook, te laten hebben. Toen ik hem zestien jaar geleden bedacht, was hij achtenvijftig en stond hij op het punt om met vervroegd pensioen te gaan. Inmiddels is hij achtenvijftigenhalf en heeft hij in het tussenliggende halfjaar twaalf bijna onmogelijke zaken opgelost. Hij heeft waarschijnlijk groot gelijk dat hij zich gepasseerd voelt. Onder het pseudoniem J.R. Elliot schrijf ik ook historische misdaadromans. Ik twijfel nog over het geslacht van J.R. Elliot, maar neig steeds meer naar de overtuiging dat ik een vrouw ben. De boeken spelen zich allemaal af in de periode dat Richard II koning was, omdat het me te veel moeite is om onderzoek te doen naar andere tijdvakken. Het is een algemeen bekend feit dat tussen 1377 en 1399 niemand seks had.

Als Amanda Collins schrijf ik zo'n beetje elke acht maanden een makkelijk leesbare liefdesroman, volgens een vaste vorm en een vast recept die mij door de uitgever zijn aangereikt. Mevrouw Collins is populair bij vrouwen met weinig fantasie en weinig ervaring in de echte wereld. Een kort onderzoek naar het genre had me al duidelijk gemaakt dat in romantische fictie dokters vaak de helden zijn – meestal ging het om huisartsen of hartchirurgen. Ik besloot om te kiezen voor het betrekkelijk onbekende specialisme van mond- en maxillofaciale geneeskunde. Mond- en maxillofaciale chirurgen hebben vaak seks, af en toe met hun eigen vrouw. Maar ze doen dat heel discreet. Mijn lezers geven daar de voorkeur aan, net als ik.

Ons drietal heeft één literair agent: mevrouw Elsie Thirkettle. Ze is de enige persoon die ik ooit heb ontmoet die nog geen zeventig is en Elsie heet. Omdat die naam zo ouderwets is, heb ik haar een keer gevraagd waarom ze haar tweede voornaam niet gebruikt.

Ze keek me aan alsof ik een sukkel was en dat ze door onaardige burens erin was geluisd om op mij te passen. 'Zie ik er verdorie uit als een Yvette?'

‘Waarom noemden je ouders je eigenlijk Elsie, Elsie?’

‘Ze hebben me nooit aardig gevonden. Idioten, allebei.’

Mijn ouders vonden me ook niet aardig. Ze hebben me Ethelred genoemd. Mijn vader verzekerde me dat ik was vernoemd naar koning Ethelred (865-871) en niet naar Ethelred de Besluiteloze (978-1016). Dat was helaas weinig opbeurend voor een zevenjarig jongetje dat door al zijn vriendjes ‘Ethel’ werd genoemd. Ik heb een tijdje een experiment gedaan door mezelf ‘Red’ te noemen, maar om de een of andere reden sloeg dat niet aan in mijn vriendenkring. O ja, mijn tweede voor-naam is Hengist, mocht je daar benieuwd naar zijn. Ethelred Hengist Tressider. Niemand heeft er ooit van opgekeken dat ik liever als Amanda Collins bekendsta.

De kans is groot dat álle literaire agenten hun auteurs verachten – zoals studenten hun schoolhoofd verachten, obers dinergasten verachten, koks obers verachten en winkelpersoneel klanten veracht. Er zijn echter maar weinig agenten die auteurs zo openlijk verachten als Elsie.

‘Auteurs? Die kunnen nog geen scheet laten zonder een agent die hen eraan herinnert waar hun kont zit.’

Ik probeer zelden om tegen dat soort uitspraken in te gaan. Afgaande op Elsies verdere clientèle is het een terechte opmerking. Veel van hen zijn waarschijnlijk niet in staat om zonder deze attente handreiking een scheet te laten.

Elsie vertegenwoordigt trouwens een flink aantal auteurs plus ons drietjes. Af en toe vragen we aan elkaar waarom we genoeg nemen met deze luidruchtige, botte, excentriek geklede kleine vrouw, die beweert dat ze niet houdt van het gezelschap van auteurs én niet van wat voor leesvoer ook. Heeft ze expres een groep nogal slaafse personen verzameld die niet de energie hebben om haar van repliek te dienen of bij haar weg te gaan? Of genieten we er stiekem allemaal van dat ons werk en onze personages worden beledigd? Geen van beide antwoorden is aannemelijk. De werkelijke reden is pijnlijk, maar vrij voor de hand liggend: we zijn geen van allen goed en Elsie is erg bedreven in het verkopen van onze manuscripten.

Ze is ook heel eerlijk in haar kritiek op ons werk.

‘Het is shit.’

‘Zou je wat specifiekere kunnen zijn?’

‘Het is vette shit.’

‘Oké.’ Ik streek met mijn vingers over het manuscript dat tussen ons in op tafel lag. Alleen het eerste kladje van de eerste paar hoofdstukken, maar ik had goede hoop gehad dat het wereldwijd zou worden erkend als meesterwerk.

‘De literaire misdaadromans kun je beter overlaten aan die trut van een Barbara Vine. Jij kunt dat niet. Zij wel. Of, om het op een andere manier te zeggen: zij kan het, jij kunt het niet. Is dat specifiek genoeg voor je of zal ik het in kruissteek voor je op een theemuts borduren?’

‘Ik heb al heel veel werk gestoken in dit manuscript.’

‘Dat blijkt nergens uit, want dat heb je niet,’ zei Elsie vriendelijk.

‘Ik heb verdorie net drie weken in Frankrijk gezeten om onderzoek te doen.’

‘Dat is geen verloren tijd geweest. Stuur Fairfax naar Frankrijk. Hij heeft een verzetje nodig, die arme stakker. Maar is Frankrijk wel de juiste omgeving voor hem? Het lijkt of hij geen andere interesses heeft dan politiewerk, romaanse bouwkunst en de lokale geschiedenis.’

‘Hij is verslaafd aan crack, een travestiespeler en hij zat in het Duitse elftal bij het WK in 1966. Die beste lezers van me hebben daar nog geen flauw benul van, maar het staat allemaal in het volgende boek.’

‘Dat had je beter niet kunnen doen. Die beste lezers van je nemen die loser van een Fairfax uiterst serieus en stellen ironie, in welke vorm dan ook, niet op prijs. Brigadier Fairfax brengt voor jou brood op de plank en twaalfenhalf procent van jouw brood is mijn brood. Als Fairfax begint te snakken naar netkousen, stuur hem dan maar naar mij, dan reken ik wel met hem af.’

Dat klopte ook. Elsie zou inderdaad met hem afrekenen. Ik heb ooit geprobeerd om Fairfax belangstelling te laten ontwik-

kelen voor de componist Berlioz (ik had waarschijnlijk te veel boeken van Colin Dexter over Inspector Morse gelezen). Elsie had daar met haar rode potlood een streep door gezet voordat je ‘Morse’ kon zeggen.

‘Je hoeft geen moeite te doen om zijn karakter uit te werken,’ zei ze. ‘Jouw lezers zijn niet geïnteresseerd in karakter. Jouw lezers zijn niet geïnteresseerd in sfeer. Jouw lezers zijn niet geïnteresseerd in scherpzinnige literaire toespelingen. Wat metaforen betreft: ze weten niet of ze dat moeten braden in boter of op hun aambeien moeten smeren. Ze willen gewoon raden wie het heeft gedaan voordat ze bij de laatste bladzijde zijn aanbeland. En ze mogen niet meer dan tien verdachten voor hun kiezen krijgen, anders moeten ze hun schoenen uittrekken om het bij te houden.’ Misschien had ik moeten aanstippen dat als er één ding is dat Elsie nog meer verafschuwt dan haar auteurs, dan is het wel iedereen die zo stom is om onze boeken te kopen. En nogmaals: ik sta niet te springen om haar tegen te spreken.

Eerlijk gezegd spreek ik Elsie tegenwoordig zelden tegen. Daarom wist ik ook toen we maanden geleden ’s avonds in mijn flat zaten dat het bij die eerste opzet zou blijven. Maar het was de moeite waard om nog één laatste poging te doen.

‘Je zou het manuscript mee terug kunnen nemen naar Londen,’ stelde ik voor, ‘om het goed door te lezen.’

‘Het probleem is niet mijn leesvaardigheid,’ snibde ze. ‘En mijn prullenbak in Londen is al vol genoeg, hoor. Heb je enig idee hoeveel bagger aan debuutromans ik daar heb?’

‘Nee,’ zei ik vriendelijk, omdat ik ze niet had geteld.

‘Te veel,’ zei Elsie, die ze evenmin had geteld, maar in haar mening altijd veel meer zelfvertrouwen legde. ‘En, hoe was het in Frankrijk?’

Ik zuchtte. ‘Uit literair oogpunt was het dus volslagen nutteloos; buiten dat was het er heel aangenaam. Ik verbleef in een prachtig hotelletje. Ik heb aan de Loire gezeten en de wijn uit de streek gedronken – voornamelijk chinon, maar soms bourgueil. Ik heb heel veel van de uitzonderlijk authentieke

sfeer opgesnoven. De zon scheen en de vogels zongen. Ik ben niemand tegengekomen die ooit een van mijn boeken heeft gelezen. Godzijdank.'

'Nuttige research.'

Ik hoorde de ironie in haar stem – en dat is niet zo moeilijk omdat Elsie en subtiliteit niet eens v erre vrienden van elkaar zijn.

'Mijn personages zouden een groot deel van hun tijd doorbrengen met het drinken van wijn langs de Loire,' zei ik. 'Ik ben er trots op dat ik altijd zo nauwkeurig ben. Ik moest het tot op de bodem uitzoeken.'

'Gelul. Heb je nog seks gehad?'

'Nee.'

'Ik dacht dat de Fransen met alles wipten wat maar bewoog.'

'Niet in Ch ateaufort-sur-Loire. Misschien vind je dat soort verdorven praktijken in Plessis-l es-Tours of Amboise, maar daar ben ik nooit geweest.'

'Nou, probeer de volgende keer Amboise eens. Ontspan je een beetje. Ga lekker rollebollen. Verwerk dat in je volgende boek.'

'Niet in mijn volgende boek. Je weet heel goed dat ik niet aan seks doe. En hoewel ik het niet honderd procent zeker weet, geloof ik niet dat ik me ooit ergens heb kunnen ontspannen.'

'Is je vrouw daarom bij je weggegaan?'

'Mijn ex-vrouw,' zei ik. 'Mijn  ex-vrouw, om precies te zijn. Geraldine en ik pasten in bepaalde opzichten niet bij elkaar.'

'De belangrijkste reden waarom jullie niet bij elkaar pasten, is dat ze het deed met je beste vriend.'

'Ex-beste vriend,' zei ik. 'Hij is mijn  ex-beste vriend.'

'En daarna liet die trut je in de steek.'

'Zo klinkt het nogal plotseling en gevoelloos. Ze heeft er de tijd voor genomen om me een heel ontroerend briefje te schrijven.'

'Ok e dan, het is een trut die kan lezen en schrijven,' bekende Elsie ruimhartig. In sommige opzichten, niet veel, is ze een

redelijk iemand. 'Is ze nog steeds samen met die slappe hap?'

'Met Rupert? Nee, ze is een tijdje geleden bij hem weggegaan.'

Ze kneep haar ogen tot spleetjes. 'Je bent beter geïnformeerd dan eigenlijk zou moeten, Tressider. Je wilt me toch niet vertellen dat je nog steeds contact hebt met die ouwe slet?'

'Ik heb het waarschijnlijk van iemand gehoord. Waarom denk je dat ik nog steeds contact met haar heb?'

'Omdat je een idioot bent, joh. Ik had graag gezien dat je te gevoelig zou zijn om binnen een straal van honderd kilometer van haar te komen. Normale mensen – en uiteraard kom ik in mijn beroep niet veel normale mensen tegen – zouden in jouw positie alle banden met hun ex verbreken. Er wordt ook beweerd dat het goed is om een wassen poppetje te maken en daar naalden in te steken. Ik kan wel voor wat was zorgen als je dat wilt. Verderop op de markt zit zo'n vent uit Nigeria. Hij doet ook aan naalden.'

'Ik vind dat je heel goed bevriend kunt zijn met een vroegere partner,' zei ik. 'Geraldine en ik moeten tenslotte wel iets met elkaar gemeen hebben gehad. We hebben samen een paar gelukkige jaren gehad, hoewel ik moet toegeven dat ze tegelijkertijd een paar gelukkige jaren met een ander had. Het leven is te kort om verbitterd te zijn over dat soort dingen.'

'Oké, Ethelred, nou moet je stoppen voordat ik moet braken. Je hebt gewoon nooit echt leren haten, dat is het probleem bij jou. Stop er nu eens mee om lief te zijn en ga hopen dat ze naar de bliksem gaat. Uiteraard bedoel ik niet dat je dat in je eentje moet doen. Geraldine had de heel bijzondere en opvallende gave om vijanden te maken. Er zullen nog veel meer mensen zijn die mét jou hartgrondig hopen dat ze voortijdig en bij voorkeur op een vervelende manier aan haar eind komt. Maar om eerlijk te zijn: als ze ooit ergens vermoord ligt te wezen, vergeet dan niet dat je het volste recht hebt om als hoofdverdachte te worden aangemerkt.'

'Maar het is niet bepaald waarschijnlijk dat dat zal gebeuren,' antwoordde ik. De deurbel ging.

Het was een politieagent.
Hij glimlachte verontschuldigend.
'Ik heb slecht nieuws voor u, meneer,' zei hij. 'Het gaat over uw vrouw. Mag ik binnenkomen?'

E-book december 2022

Oorspronkelijke *titel* *The Herring Seller's Apprentice*

Oorspronkelijke uitgever Allison & Busby

Copyright © 2007 by L.C. Tyler

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2022 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Cora Kool

Omslagontwerp De Weijer Design, Baarn

Omslagillustratie © David Wardle

Opmaak e-book Crius Group

ISBN e-book 978 90 261 6574 0

ISBN luisterboek 978 90 261 6575 7

NUR 331

www.uitgeverijdefontein.nl

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.